

چگونه دوری از گناه را در خود تقویت کنیم

برای دوری از گناه باید آنچه را که خداوند بر ما واجب فرموده بدون چون و چرا اطاعت کنیم؛ همان گونه که وقتی خداوند به حضرت ...

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، با توجه به فرموده امام خمینی(ره) درباره اهمیت ماه محرم و صفر و نقش این دو ماه در زنده نگه داشتن اسلام، این سؤال مطرح می شود چگونه می توان در تمام سال حال و هوای محرم، شوق رسیدن به خدا، نزدیکی به اهل بیت علیهم السلام و بیزاری از گناه را در خود زنده نگه داشت. پاسخ این سؤال را در ادامه با هم می خوانیم:

شخصی به نام حمران بن اعین از امام محمد باقر(ع) پرسید. او عرض کرد: یابن رسول الله زمانی که خدمت شما می رسیم، تا زمانی که نزد شما هستیم، دل های ما نرم، خدایی و پُر از معنویت است، به گونه ای که آن چه از اموال و دارایی که در دست مردم است، پیش ما هیچ ارزشی ندارد، بلکه خوار و پست می شود و جان های ما به خاطر حرف های شما از نداشتن دنیا و مال و مقام آن تسلی می یابد. اما همین که از نزد شما می رویم، و در کوچه و بازار پیش مردم و تجار حاضر می شویم، دوباره محبت دنیا در دل ما قرار می گیرد. و آن حال خوش معنویت که نزد شما داریم از بین می رود، چرا این گونه است؟

حضرت در پاسخ فرمود: «إِنَّمَا هِيَ الْقُلُوبُ، مَرَّةً تَصْغَبُ، وَ مَرَّةً تَسْهَلُ»؛ همانا این ها مربوط به حالات مختلف دل هاست، که گاهی سخت می شود، و گاهی هموار و آسان.

سپس فرمود: روزی بعضی از اصحاب پیامبر اکرم(ص) عرض کردند: ای رسول خدا ما از نفاق خودمان ترسناکیم. می ترسیم جزو منافقین باشیم.

حضرت پرسید: چرا از آن می ترسید؟ چرا خیال می کنید منافق شدید؟ عرض کردند: «إِذَا كُنَّا عِندَكَ فَذَكَّرْتَنَا وَ رَعَّبْتَنَا وَ جَلَّنَا وَ تَسَيَّنَا الدُّنْيَا وَ زَهَدْنَا حَتَّى كَأَنَّا نُعَايِنُ الْآخِرَةَ وَ الْجَنَّةَ وَ النَّارَ وَ نَحْنُ عِندَكَ»؛ چون هنگامی که نزد شما هستیم، و شما ما را موعظه و نصیحت می کنید، و به آخرت تشویق می کنید، از خدا می ترسیم، و دنیا را یکسره فراموش می کنیم، و هیچ رغبتی به آن نداریم. تا آنجا که گویا بهشت و دوزخ را با چشم خود می بینیم.

اما این حالت تا زمانی است که پیش شما هستیم. ولی همین که از خدمت شما بیرون می رویم، و داخل خانه های خود می شویم و بوی فرزندان به مشام ما می رسد، زنان و خانواده خود را می بینیم، از آن حالی که نزد شما داشتیم بر می گردیم و به قدری دگرگون می شویم، که گویا ما آن آدمی که نزد شما بودیم، نیستیم و انگار اصلا شما را ندیده و هیچ وقت خدمت شما نرسیده ایم. به خاطر همین دو رویی می گوییم: نکند ما منافق باشیم، خودمان خبر نداریم؟ حضرت فرمود: نه این طور نیست.

«إِنَّ هَذِهِ خُطُواتُ الشَّيْطَانِ، فَيُرِيكُمْ فِي الدُّنْيَا، وَ اللَّهُ لَوْ تَدَوُّنُونَ عَلَى الْحَالَةِ الَّتِي وَصَفْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِهَا، لَصَافَحْتَكُمْ الْمَلَائِكَةُ وَ مَسَّيْتُمْ عَلَى الْمَاءِ»؛ اینها وسوسه های شیطان است که شما را به دنیا تشویق می کند. بعد حضرت سوگند یاد کرد و فرمود: به خدا قسم اگر شما به همان حالی که خودتان توصیف کردید می ماندید هر آینه فرشتگان با شما مصافحه می کردند و دست شما می گذاردند. (و بدون وسیله) روی آب راه می رفتید.

آن چیزی که حال خوش معنویت زمان های خاص مانند ماه مبارک رمضان، محرم و صفر، دهه اول ذی الحجه و یا مکان های مقدسی مانند مسجد الحرام، در حرم و یا در محضر پیامبر اکرم(ص) و ائمه علیهم السلام بودن را از انسان می گیرد، غفلت و بی توجهی به خدا و احکام و قوانینش در هنگام سخن گفتن یا سخن شنیدن، خرید و فروش، و یا هر کار علمی، تولیدی، خدماتی، سیاسی و اجتماعی و در اخلاق و طرز برخورد و معاشرت ما با دیگران به ویژه پدر و مادر و خانواده و اقوام است.

غفلت ها و گناهان نمی گذارند ما راهی به عالم ملکوت و باطن داشته باشیم. پس در گام اول باید کاری کرد که غفلت ها کم شود. گناه نکرده و تسلیم امر خدا باشیم. آن چه را که بر ما واجب و تکلیف کرده، بدون چون و چرا اطاعت کنیم. همان گونه که وقتی خداوند به حضرت ابراهیم فرمان داد سر جوان رشید خود یعنی اسماعیل را با دست خودت ببر، گفت: به چشم.

تا انسان صاحب «قلب سلیم» نشود، این چنین نمی تواند، تسلیم امر و نهی خدا شود. زیرا «الْقَلْبُ السَّلِيمُ الَّذِي يَلْقَى رَبَّهُ وَ لَيْسَ

فِيهِ أَحَدٌ سِوَاهُ»؛ قلب سلیم تنها کسی دارد که پروردگارش را ملاقات کند، در حالی که جز خدا احدی در دلش نباشد. به همین خاطر خداوند در تعریف و توصیف حضرت ابراهیم می‌فرماید: «إِذْ جَاءَ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ» به یاد آور هنگامی را که (ابراهیم) با قلب سلیم به پیشگاه پروردگارش آمد. علاقه‌مندان می‌توانند برای آگاهی از ویژگی‌های قلب سلیم و راه دارآمدن شدن آن به کتاب ارزشمند «قلب سلیم» مرحوم آیت‌الله شهید دستغیب مراجعه کنند.